

ΦΥΚΙΑ
PAUL CHABAS

ΙΣ διάστημα δλίγων ημερών εξηντήθη δλό-
κληρος ή έκδοσις του πρώτου τεύχους της
νέας περιόδου εις την όποίαν εισήλθον τὰ
«Παναθήναια». Η τόση προφανής διάθεσις
του αναγνωστικού κόσμου της Ελλάδος,
όπως υποστηρέξη την έκδοσίν των μὰς δίδει
θάρος, και ή θερμή ύποδοχή την όποίαν
έκαμεν εις αυτά σύσωμος ό Αθηναϊκός τύπος
μὰς πείθει ότι πρέπει να εξακολουθήσωμεν
με αγάπην και έλπίδα τον αγώνα. Διότι περι
αγώνος πρόκειται. Όταν τὰ μικρότερα και τὰ

δλιγώτερον προηγμένα εις πολιτισμόν κράτη του κόσμου τρέφουν
πολλά, μεγάλα και πλούσια περιοδικά, εις την Ελλάδα, από της
έποχής της «Ευτέρπης» και της «Πανδώρας» μυριάδες περιοδικών
ετάφησαν υπό την κοινήν άδιαφορίαν, άγνωστα και άδάκρυτα, και όμως τὰ
πλείστα έξ αυτών ύπηρετήσαν με θυσίας την έποχήν των. Σήμερον όμως
νέοι όρίζοντες ζωής διανοίγονται εις κάθε κλάδον οι Έλληνες ζούν άλλέως,
σκέπτονται άλλέως, ύπηρετούν άλλέως τὰ ιδανικά της πατρίδος των. Αδιά-
φοροι άλλοτε και εις τὰ μεγαλύτερα έγιναν σωθινισταί σήμερον και εις τὰ
ελάχιστα. Εκείνοι οι όποιοι άποφασίζον ν' αγωνισθούν ώραίους έθνικούς
αγώνας εύρίσκουν πολλά τὰ εμπόδια άλλα και πολλούς τους συναγωνι-
στάς, και υπό τον ήλιον ό όποιος θερμαίνει τώρα την Νέαν Ελλάδα
βλέπουν λυομένους τους πάγους της άλλοτε κοινής άδιαφορίας. Είναι
αλήθεια αυτές τας όποιας συναντά κανείς παντού εις τὰ θέατρα, των
όποίων αι πρώται παραστάσεις έργων ελληνικών εύρίσκουν κοσμοβριθή-
την πλατεϊαν, εις τας καλλιτεχνικάς εκθέσεις, όπου τὰ έργα των Έλλήνων
καλλιτεχνών αγοράζονται προθύμως, εις τας εκδόσεις νέων έφημερίδων,
αι όποϊαι επί τη ύποσχέσει μόνον ότι εκδίδονται δια να ύπηρετήσουν
τον κοινόν έθνικόν αγώνα γίνονται άνάρπαστοι. Παρά τὸ πλευρόν λοιπόν
δλων αυτών των σημαιοφόρων της έθνικης αναστάσεως θα ταχθώμεν και
ήμεϊς, εύτυχείς αν ό ελληνικός κόσμος μὰς επιτρέψη να ύπηρετήσωμεν με
δσας έχομεν δυνάμεις τὰ ελληνικά γράμματα, την ελληνικήν Ιδέαν και
την ελληνικήν Τέχνην.

Ἡ τοιαύτη στάσις τῆς βεβαίως θὰ ἦτο γνωστὴ εἰς τὰ ἀνακτοβούλια Βιέννης καὶ Βερολίνου πρὸς τὴν κηρύξεως τοῦ πολέμου. Χαρακτηριστικὸν δὲ κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Σερβίας καὶ πρὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς συρράξεως, τὰ ἐπίσημα ὄργανα Αὐστρίας καὶ Γερμανίας οὐδὲν ἀπέφερον περὶ τῆς Ἰταλικῆς συμπεράξεως.

Τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἐτῶν συνέτρεχον εἰς τὴν τελείαν ἀπομόνωσιν τῆς Γερμανίας. Δὲν γνωρίζομεν εἰσὶν ἐπακριβῶς, εἰς κατὰ τὸ πραγματικὸν τῆς Αὐστρίας ἐναντίον τῆς Σερβίας ἐλήθησαν συμβουλαὶ ἐν Βερολίνου. Οἱ ἐν Βιέννῃ ἦσαν βέβαιοι δὲ ἡ φορὰ τῶν πραγμάτων ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἐν περιπτώσει συρράξεως πρὸς τὴν

Ρωσίαν ἢ Γερμανία ἦτο ὑποχρεωμένη χάριν αὐτῆς τῆς ὑπάρξεώς της νὰ προστρέξῃ εἰς βοήθειαν τῆς συμμάχου της. Μήπως παραλλήλως πρὸς τὰς προσπάθειας τοῦ Kaiser παρὰ τῷ Νικολάω, ὅπως ματαιωθῆ ἡ Ρωσικὴ ἐπιστράτευσις, μεταβιβάζοντο καὶ συμβουλαὶ μετριοπαθείας πρὸς τοὺς ἐν Βιέννῃ περὶ συμβιβαστικῆς λύσεως; Σπανίως εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν λαὸς, σωματικῶς καὶ διανοητικῶς ἰστάμενος ἐπὶ τοιούτου τοιούτου ἀνίσων ὀνόνα. Μήπως μίαν ἡμέραν ἀποδειχθῆ δὲ εἰς τὰ διπλωματικὰ σφάλματα Γουλιέλμου Β' δὲν συγκαταλέγεται καὶ ἡ ὑπαιτιότης τῆς σημερινῆς συρράξεως;

Μ. Σ. ΕΥΛΑΜΠΙΟΣ

Η ΒΟΡΙΟΠΟΥΛΑ

Μεσα ἔς τῆς θάλασσης τὰ πλάτη
Σὲ τρικυμία, σὲ γαλήνη,
Μόλις προσέχει με τὸ μάτι,
Μόλις κανεὶς με διακρίνει.
Γιατί ἔμαι ταπεινὴ νησοῦλα
Μικροπλασμένη Βοριοπούλα.

Μ' ἀπ' τοὺς ἀποκηρμνούς μου βράχους
Γύρω περίφρανη κυττάζω,
Γιατί γεννῶ θαλασσομάχους.
Μ' αὐτοὺς τὸ κύμα ἐξουσιάζω.
Ἐγώμαι ἢ ξακουστὴ νησοῦλα.
Ἡ δοξασμένη Βοριοπούλα.

ΑΡ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο Σ Ω Τ Η Ρ

Φεῦ! οὐκ ἔστιν ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς ἀνάνδριον
εἶδον γὰρ λιμὸν τ' ἐν ἀνδρὶ κλυτοῦ φρονή-
ματι γνῶμην τε μεγάλην ἐν κενῷ σώματι.
(ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ)

Ἡ σκιερὰ αἰθουσά τοῦ κακουργοδικείου δεχομένη τὸ φῶς μόνον ἀπὸ μίαν σειρὰν καμπυλωτῶν παραθύρων, ἔδεικνεν εἰς τὸ βλέμμα, τὴν συνηθισμένην εἰκόνα τῶν συνεδριάσεων.

Τοὺς ἐνόρκους μὲ τὸν πρόεδρον εἰς τὴν κτρινωπὴν ἐξέδραν, ἀριστερᾶ τοὺς δικηγόρους καὶ τὸν κατηγορούμενον μέσα εἰς τοὺς δύο κροδοστολιστούς ἀστυφύλακας καὶ τέλος τὰ θρανία τοῦ ἀκροατηρίου γεμάτα ἀπὸ ἀπορορημένους ἢ νυσταλέας μορφάς. Τύπους χασομέρηδων ἢ περιέργων, μὲ τοὺς ἀγκῶνας εἰς τὰ ἀναλόγια καὶ τὸ κεφάλι εἰς τὴν παλάμην, ἐνδιαφερομένων, οἱ ὅποιοι διεκρίνοντο ἀπὸ τὴν προσοχὴν τοῦ παρηκολούθου τὴν διαδικασίαν καὶ μερικὸς μαθητὰς προτιμήσαντας τὴν ἐνδιαφέρουσαν συνεδρίασιν τοῦ κακουργοδικείου ἀπὸ τὰ ξηρὰ μαθηματικά.

Ἡ αἰθουσα ἦτο γυμνὴ καὶ ἄφριλος.

Τέσσαρες αὐστηροὶ λευκόχριστοι τοῖχοι, χωρὶς κανὲν χαμόγελον τέχνης, τῶν ὁποίων τὸ μόνον στόλισμα ἐπάνω ἀπὸ τὸ προεδρεῖον ἦτο ἐν ἄμαυρον εἰκόνισμα Ἐσταυρωμένου, τοῦ ὁποίου τὸ κτρινωπὸν σῶμα, φωτιζόμενον πλάγιως ἐφαίνετο ἀκόμη περισσότερον πένθιμον καὶ νεκρικόν.

Ὁ κατηγορούμενος ἦτο τύπος Ρουμελιώτου, μεσόκοπος, ξηρὸς καὶ νευράδης, ἠλιοψημμένη μορφή ἀκόμη περισσότερον κοινὴ ἀπὸ τὰ κομμένα σύρριζα μαλλιά καὶ τὰ κατεβαστὰ μουστάκια, ὁ ὅποιος ἔμενε συμμαζεμένος μὲ συνεσταλμένον ὕφος εἰς τὴν ἀτιμωτικὴν καρέκλαν, τὰ χέρια μέσα εἰς τὰ γόνατα καὶ τὰ μάτια χαμηλά.

Τὸ ἐγκλημα τοῦ κατηγορεῖτο ἦτο ἀρκετὰ κοινόν, περιέργων μόνον διὰ τὰς περιστάσεις τοῦ ἐμεσολάβησαν, ἕως οὗ καταλήξῃ ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἐνόρκους.

Πρὸ δέκα πέντε ἐτῶν εἰς τὴν Ἀρτοτινα, τὸν τόπον του, ὅπου ἐφύλαττε τὰ ὀλίγα γίδια τῆς ἀτομικῆς του περιουσίας, χαρακτῆρ παράφορος καὶ βίαιος, ἔπειτα ἀπὸ φιλονικίαν μὲ ἕνα χωροφύλακα διὰ κάποιον ἀμφισβητούμενον ζυγοῦρι τοῦ ἐτραβήξε μίαν μὲ τὸ γκρά του καὶ τὸν ἄφησε νεκρόν.

Ἐννοεῖται, ἀμέσως μετὰ τὴν πρᾶξιν ἄφησεν ὅλα σῆξυλά, καὶ χωριὸ καὶ γίδια καὶ στάνη καὶ ἐπῆρε τὰ βουνά. Κάμποσον καιρὸν ἐφυγοδι-

κασε, ζητῶν εὐκαιρίαν νὰ φύγῃ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καὶ πράγματι ἐπέτυχε κάποιον καιρὸν τοῦ ἐπήγαγε διὰ λαθραία εἰς τὴν Σαγιάδα καὶ ἐδραπέτευσε εἰς τὸ ἔξωτερον. Ἀπὸ τὴν Πρέβεζα, ὅπου ἔμεινε κάμποσον καιρὸν, ἡ τύχη τὸν ἔφερε εἰς τὰ Γιάννενα καὶ ἐκεῖ σιγὰ μὲ ἕνα παλῆδ ἄμαξι, ποῦ ἔκαμνε τὴν συγκοινωνίαν Ἰωαννίνων Ἀγίων Σαράντα, κατάρθωσε πρῶτα ἰδιωτικὸς ταχυδρόμος, ἔπειτα ὁδηγὸς του, νὰ κερδίξῃ τὸ ψωμί του.

Σιγὰ σιγὰ τὰ χρόνια ἐπέερασαν.

Κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸν ὄμωσ, ὅπου διὰ μιᾶς μετεφέρθη ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἐλεύθερον ἀέρα τοῦ πατρικοῦ τόπου, ὁ βίαιος βουνήσιος δὲν ἄργησε νὰ ἐννοήσῃ τί εἶνε τὸ ἀγαθὸν ἐκεῖνο, ποῦ δὲν ἔξελεμα εἰς τὴν πατρίδα του. Ἡ πρώτη βρῖσιὰ ποῦ ἐδέχθη κατὰμουτρα ἀπὸ ἕνα βάρβαρον μπέην, τὸ πρῶτον κτύπημα ποῦ ἐδέχθη εἰς τὴν ῥάχιν ἀπὸ τὸ κουρμπάτζι ἐνὸς ζαπτιῆ, τὸ ἀδιάκοπον σάνημιον ἐμπρὸς εἰς τὸν τύραννον, ὁ ὅποιος δὲν ἦτο πλέον ὁ φιλελεύθερος Ἑλληνικὸς νόμος, ἔκαμαν σωτήριο ἐντύπωσιν εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ ἐδάμασαν τὸν χαρακτῆρά του. Ὁ ἀπειθαρχος, ὁ ἀρειμάνιος, ὁ περιφρονητῆς τῆς συνταγματικῆς ἰσοπολιτείας σιγὰ σιγὰ ἐσφυρηλατήθη εἰς μετρημένον καὶ ὑπολογιστικὸν ἄνδρα κάτω ἀπὸ τὴν δουλείαν καὶ τὸ βούνευρον.

Ἐκεῖ μόνον ἐνόησε τὰ ἀγαθὰ ποῦ εἶχε, ποῦ ἐπεριφρόνησε, ποῦ ἔχασε εἰς τὴν στοργικὴν πατρίδα.

Ἄλλ' ἦτο πλέον ἀργά!

Καὶ σιγὰ σιγὰ ἐνόησε ἀκόμη τὸν πόνον τῆς γῆς, ὅπου ἐγεννήθη, τῆς γῆς, ὅπου ἔθαψε τοὺς ἰδικούς του καὶ ὅπου τὸν συνέδεσαν τὰ γλυκιάτα χρόνια τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ὅπου οἱ ἀνθρώποι ὀμιλοῦν, σκέπτονται, ἔχουν τὰ ἴδια ἰδεώδη μὲ ἡμᾶς καὶ ὅπου εἶνε ἴσως ἀνθρώποι ποῦ μᾶς ἀγαποῦν καὶ μᾶς συλλογοῦνται. Τώρα θὰ εἶδιδε καὶ αὐτὸς δὲν ἤξευρε τί, διὰ νὰ ἠμποροῦσε νὰ ξαναήχοιτο, νὰ ξαναβλέπε μίαν μόνον στιγμὴν τὴν γαλανὴν βουνοκορφὴν τοῦ Παρνασσού, τῆς γυμναίς πλαγαῖς ποῦ ὠδηγοῦσε τὰ κατσίκια του, τὰ ἄσπρα σπιτάκια τοῦ χωριοῦ του, τὰ μακρινὰ σφυρίγματα τῶν τσοπάνων, τὰ κουνουνίσματα τῶν κοπαδιῶν. . . . Θὰ εἶδιδε

χρόνια τῆς ζωῆς του διὰ μίαν Κυριακὴν πρωΐ, ὅταν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν εὐγαιναν τὰ κορίτσια ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν ἡλιολουσμένην πλατεῖαν, νὰ δεῖξουν καμαρωταῖς τὰ χουσαῖ γιορτανία καὶ τῆς χρωματισταῖς ποδιαῖς των, ἢ ἓνα ἥουχον ἀπόγευμα εἰς τὴν μακρινὴν του στάνην, ὅταν ἄρουμεν κατὰ σειρὰν τὰ ἀσπρόμαλλα πρόβατά του, καὶ ἐγέμιζε μὲ χιονάτον γάλα τῆς καρδάραις του.

Καὶ ὁ πόνος αὐτὸς τὸν ἔκαμε νὰ προσκολληταί με κάποιαν ἀπελπισίαν εἰς ὅτι ἔβλεπε νὰ τὸν πλησιάζῃ εἰς τὴν μακρινὴν πατρίδα, ἀνθρώπους, σκέψεις, ἀψυχα ἀπόμην, τὰ ὁποῖα διὰ τὰ νοσταλγικά μᾶτια του ἔπαιρναν ψυχὴν καὶ φωνὴν.

Ἄπο πολίτης φιλήσυχος, τώρα ἐγένετο καὶ πατριώτης!

* *

Σιγὰ σιγὰ ἡ ἐπιχείρησις του προώδευσε.

Ἄπο ἐγωγιᾶτης κατώρθωσε ν' ἀγοράσῃ τὸ παληαμάξι του, ἔπειτα ἓνα ἄλλο ἐπίσης σαράβαλο ὅσιν τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον ὅμως ἔκαμε μ' ὄλον τοῦτο τὴν δουλειᾶν του καὶ ἄρχισε νὰ ἐμεταλλεύεται καὶ τὴν ἄλλην γραμμὴν, ἀπὸ Πρεβέζης μέχρι Ἰωαννίνων.

Τὴν εἰρηλικὴν ὅμως αὐτὴν ζωὴν ἤλθεν ἔξωφρα νὰ διακόψῃ ὁ πόλεμος.

Οἱ Ἕλληνες, οἱ δικοί του, ἡ ἰδία μακρινὴ πατρίδα, ἤσχετο ὀλοζώντανη ἐκεῖ νὰ τὸν εὐρῆ. Καὶ διὰ μᾶς, μεταμορφωμένος τότε καὶ ἐκεῖνος διὰ μᾶς ὁ ἀδάμαστος Δωριεὺς τῆς Ἀκαρνανίας πάλιν διέσχισε μίαν νύκτα τὰς γραμμάς τῆς ἀμύνης καὶ μὲ τὸ Μάουζερ ἐνὸς Τούρκου ποῦ ἀφώπλισε μέσα εἰς τὴν χαράδραν, ἐφθάσε εἰς τοὺς εὐζώνους τοὺς συντρόφους του. Ἐκεῖ ὅμως, ἐδελοντῆς αὐτὸς, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτός, καὶ ἠναγκάσθη νὰ πάγῃ εἰς τοὺς ἀντάρτας, εἰς τὰ σώματα τῶν Κρητικῶν καὶ τῶν Ἑπειρωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ μῆνας ὀλοκλήρους θὰ ἔβαφαν πέτραν πρὸς πέτραν μὲ τὸ αἷμα των τὰ ὑψώματα τῆς Μανωλιάσας.

Μαζὶ μ' αὐτοὺς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς πολιορκίας τῶν Ἰωαννίνων ὑπέμεινε τὴν πείναν, τὰς σιερήσεις, τὸ φαρμακερὸ κρύο, μὲ τὴν φερωμένην ἐλπίδα νὰ μῆν νικηφόρος κι' αὐτὸς μαζὶ μὲ τοὺς δικούς του εἰς τὰ Γιάννενα!...

Ἄχ! τὰ Γιάννενα;... αὐτὰ τὰ Γιάννενα!...

Τὸ μάτι του δὲν ἄφηνε τοὺς μακρινούς ἄσπερος μιναρῆδες, ποῦ ἔξαγραφίζοντο μικροσκοπικοὶ μέσα εἰς τὴν ὀμίχλην κοντὰ εἰς τὴν γαλανάδα τῆς λίμνης των.

Καὶ ἐπὶ τέλος τὰ Γιάννενα ἔπρσαν, καὶ ἐμβῆκε κι' αὐτὸς ἐνδοσιδῶν, θριαμβευτῆς, μὲ

τὴν κεφαλὴν ὑψηλὰ εἰς τὸν τόπον ὅπου τὸ βούνευρον τὸν εἶχε συνηθίσῃ νὰ σιάπη.

Αἱ πρῶται ἡμέραι ἐπέρασαν μὲ τὴν φρενίτιδα τῶν ἐπινικίων, τὰ προσδεξίματα καὶ τὰ γλέντια τῶν παλαιῶν φίλων του. Ἐπειτα ὅμως ἐσκέφθη νὰ ξαναπαύσῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἐπρεπε νὰ ἐργασθῇ πάλιν διὰ νὰ ζήσῃ. Ἄλλὰ τὸ ἀμάξι του εἶχε ἐπιταχθῆ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, τὰ ἔφα του ἐπίσης, ὅτι δὲ ἔμεινε ἀπ' αὐτὰ πλέον ἦτο ἓνας βουλιαγμένος σκελετὸς μὲ σπασμένους τροχοὺς, χωμένος εἰς τὴν λάσπην μέσα εἰς ἓνα χανδάκι κοντὰ εἰς τὸ Δέλβινον.

Χωρὶς νὰ λυπηθῆ τότε καὶ χωρὶς νὰ διστάσῃ, μὲ τὴν ἀτσαλένιαν ἀποθήκην θάφρους ποῦ εἶχε εἰς τὴν ὄρεινὴν ψυχὴν του, ἐπῆγε πάλιν μισθωτὸς ὅπως πρὶν.

Ἦδρε κάποιον ποῦ ἔκαμε καλῆτερα ἀπ' αὐτὸν τῆς δουλειᾶς του, ποῦ ἀντὶ νὰ ἔβγῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον ζημιωμένος, εὐρέθη μὲ ἀμάξια καὶ μουλάρια, καὶ ἐπῆγε ὑποτακτικὸς εἰς τὴν συνηθισμένην θέσιν του πάλιν, μολονότι εἰς ξένον ἀμάξι, μὲ τὸ καμισόκι εἰς τὸ χέρι, ἄρχισε νὰ κάμῃ τὸν δρόμον Ἰωαννίνων - Πρεβέζης, ἀναπνέων μὲ φουσκωμένους πνεύμονας τὸν ἀέρα, τὸν ὁποῖον δὲν ἐβάρυνε πλέον ὁ ἐπιβάτης τοῦ νιζάμη καὶ τοῦ κόκκινου φεσιού.

Καὶ ἡ ἐργασία του ἐξηκολούθησεν ἡσυχῶς κάμποσους μῆνας, ἕως ὅτου μίαν ἡμέραν δύο χωροφύλακες τὸν ἐκατέβασαν ἀπὸ τὸ ἀμάξι, τοῦ ἔδειξαν ἓν ἐνταλμα συλλήψεως καὶ τὸν ἐμπάρκαρισαν μὲ τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιον διὰ τὸν Πειραιᾶ.

Εἰς τὴν μέθην τῆς ἐλευθερίας εἶχε λησμονήσῃ ὅτι ἄλλοτε ὑπῆρξεν ἐνοχὸς ἀπέναντι τῆς θεᾶς αὐτῆς ποῦ ἐλάτρευε τώρα, ὅτι ἠμάρτησε ἐνώπιον τῆς, καὶ ὅτι τώρα, ὅσα χρόνια καὶ ἂν εἶχαν περάσῃ ἔπρεπε νὰ δώσῃ λόγον δι' ὅτι ἔκαμε.

Δὲν ἤξερε πῶς, ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του εἶχε ῥιζωθῆ ἡ ἰδέα ὅτι ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἐπέρασεν τόσα χρόνια, ἔπειτα ἀπὸ τόσον καιρὸν ἡσύχου ἐργατικῆς ζωῆς, ἔπειτα ἀπὸ ἓνα τέτοιον πόλεμον, ὅλα ἐσκαπίζοντο ἀπὸ κάποιον πέπλον λήθης, τὸν ὁποῖον δὲν θὰ ἐσκέπτετο νὰ σημώσῃ κανεὶς... Ἐφθάσε ὅμως ἓνας καλοδελιτῆς ἢ ἓνας μοχθηρὸς καὶ τὸ προδοτικὸν ναυόρισμα διεκόπη.

* *

Τώρα μέσα εἰς τὸ ἀτμόπλοιο, τὸ ὁποῖον μὲ κάθε γέρισμα τῆς ἑλικῆς, ἀσπλαχνὸν ὅπως ἡ τιμαρρία, τὸν ἔφερνε κοντίτερα εἰς τὸ κρητήριον μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένον εἰς τὰ γόνατα σᾶν σφάγιον προωρισμένον διὰ θυσίαν, ἀφῆνετο εἰς

Ο ΒΕΛΓΙΚΟΣ ΛΕΩΝ

Ἄπο πόλεμος, ὁ ὁποῖος συνταράσσει τὸν κόσμον ἔχει πτερώσει τοὺς καλὰμοὺς τῶν ποιητῶν καὶ τοὺς χορηγοὺς τῶν ζωγράφων. Αἱ στίλαι τοῦ ξένου περιοδικοῦ τύπου εἶναι καθημέραν πλήρεις εἰκόνων, ἀρθρῶν καὶ ποιήσεων δημοσιευομένων μίαν ποιητικωτάτης ἐμπνεύσεως εἰκόνα τῆς Ἰταλικῆς ἑθνογραφικῆς, ἢ ὁποῖα συμβολίζει τὴν ἐπικὴν ἀντίστασιν, τὴν ὁποῖαν ὄδρον ὁ γερμανικὸς ὄγκος εἰς τὰ Βελγικὰ ἀννορα.

Χάρι! . . . Όλοι ζήτησαν χάρι!

— Αθώς! . . . ήλάλαξε τὸ ἀκροατήριον.

Οἱ ἔνορχοι ἀμέσως τότε ἀπεσύροντο καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέδιδον ὁμοφώνως τὴν ἐτυμηγορίαν των, διὰ τῆς ὁποίας ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύσσεται ἀθῶος παμψηφεί.

Τὸ πλῆθος τότε φρυαῖζον, τρέμον, οἰστρολατούμενον ἀπὸ τὸν κραδασμὸν τῶν νεύρων του, ἐσήκωσε τὸν θρόνον τοῦ δικαστηρίου με μίαν βαθυδόνητον συντονισμένην ζητωκραυγὴν...

Καὶ ἐνῶ ὁ ταπεινὸς ἦρος ἔπεφτε με πνιγμένα ἀναφυλλητὰ εἰς τὰ πόδια τοῦ δεσπότη του ἀγκυλιάζων με δακρυσμένα φιλὰ τὸ μαῦρον ράσον, ὅλον τὸ πλῆθος ὤρμουσε, ὡς ἓνας ἀν-

θρώπος, ἀσυγκράτητον νὰ φιλήσῃ καὶ αὐτό, νὰ εὐχαριστήσῃ, νὰ λατρεύσῃ τὸ ρυτιδωμένον ἐκεῖνο χέρι, τὸ ὁποῖον ἤξευρε τόσο καλὰ νὰ προτάσσεται διὰ τὸ ποίμνιόν του, ὅπως διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν πατρίδα του.

Καὶ δὲν ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον ὁ ἱεράρχης, ἔχων εἰς τὸ πλάγι του τὸν προστατευόμενόν του, διέσχιζε τὸ πλῆθος, εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ δικαστηρίου, ἓνας χεῖμαρρος φρενητιῶντος κόσμου, ὀλόκληρος σχεδὸν ἢ πόλις, τὸν συνάδευεν ἐν ἀποθεώσει μέχρι τοῦ ἀτμοπλοίου, με τὸ ὁποῖον θὰ ἔφρευε πάλιν χωρὶς ἀργοπορίαν, διὰ τὸν τόπον τῆς πάλης, ὅπου τοὺς ἐκάλει ἡ συνέχεια τοῦ ἀγῶνός των.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ

ΤΑ ΒΙΟΛΙΑ

— Ν' ἀρθοῦν βιολιά! . . .

— Ἄς πάη νὰ τοὺς ζητήσῃ

ἰσῆς διπλανῆς ταβέρνας τὴν ἀδελή . . .

— Γιὰ νὰ ἴμορῃ κανένας νὰ μεθύσῃ
κάθε ποτήρι, θέλει καὶ βιολιά.

✱

Ἄπὸ τῆ μιὰ παρέα πᾶν σὴν ἄλλη,
παλῆοι σκοποὶ, παλῆς φωνές— ὅλα παλῆὰ
καὶ σκύβουν κουρασμένο τὸ κεφάλι
πάνω στὰ δύο τους γέρικα βιολιά.

Παλῆοι σκοποὶ. Ποιὸς ἔξερει τί μιλοῦνε

ποιὸς ἔξερει πόσα κρύβουν μουσικά.

Ἄνειρατα ποῦ φύγαν καὶ κυλοῦνε

ἀγάπες ποῦ ἔπεσαν βιαστικά . . .

✱

Ποιὸς ἔξερει πόσα κρύβουνε μουσῆρια

οἱ γέροι ποῦ ἐκουρτήσανε λευκοί

μέσ' στὸ μεθύσι, μέσα στὰ ποτήρια

καὶ σιγοκλαῖν' τὰ νῦκτα τους ἐκεῖ . . .

Π. ΑΤΥΧΟΣ

ΩΙ Δ Η

1

Ἐπρόβαινες στὸ δρόμο σὰν Ἀνάστασι,
μεσ' τῆ βοῇ τοῦ πλῆθους καὶ τῆ ζάλη,
ἀγέρωχη κι' ὠραία σὰν ἀποκάλυψι
με ἀνυψωμένο τὸ γλυπτὸ κεφάλι.

Κι' ἓνας ῥυθμὸς ἔκβρανε τὸ σῶμά σου,
τὸ ἀναγλυπτὸ, ἀλαβάστρινό σου σῶμα,
καὶ κάποιες νότες ἔλεγα πὼς ἔβραναν
καθὼς πατοῦσες ἀπαλὰ τὸ χῶμα.

Καὶ ὅταν νὰ σ' ἤξερα πολὺ πρωτῆτερα
καὶ σ' εἶχα χάσει καὶ σὲ καρτεροῦσα,
σταμάτησα στὸ δρόμο καὶ σοῦ μίλησα
ἐκστατικός, σὰ νᾶσουν κάποια Μοῦσα.

Καὶ τῶρα, δὲν ἀκούω τὸ τραγοῦδι σου,
θυμᾶμαι ἓνα σκοπὸ λησμονημένο,
ποῦ πέθανεν ἐντός μου καὶ ποῦ μάταια
θαρρῶ πὼς σὰν σ' ἀκούω τὸν ἀνασταίνω.

2

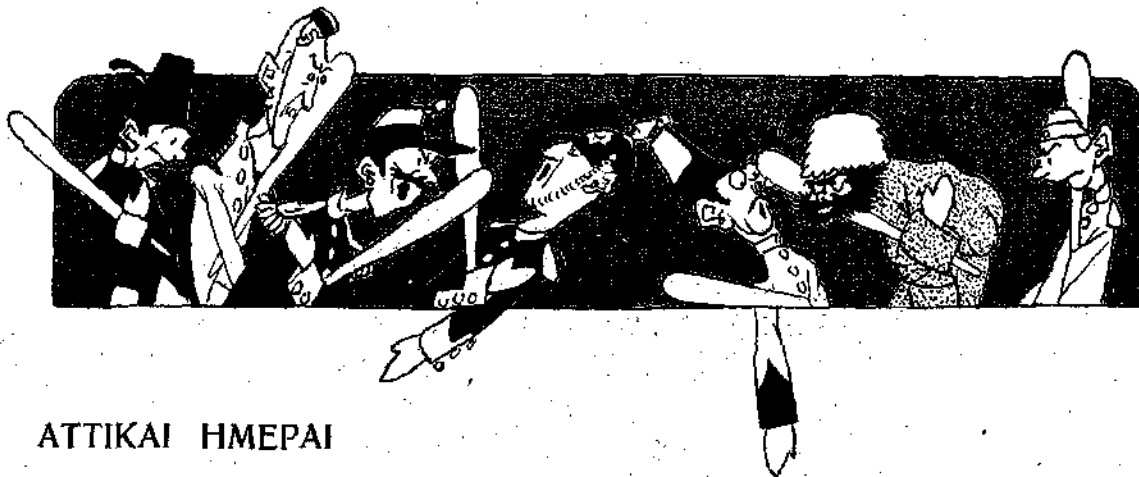
Ἄτσιγγανος ἐγὼ καὶ ἐσὺ Ἄτσιγγάνα,
τὸ τσαντήρι νὰ στήναμε στὸ φῶς . . .
μακρὰ ἀπ' τὴ χλαλοῇ κι' ἀπὸ τὴν πόλι
ὁ πόθος πλάσμα, τ' ὄνειρο ῥυθμὸς.

Νὰ ῥοδίξῃ τὸ μελαπὸ σου χρῶμα
στῆς ἐξοχῆς τ' ἀγέρι, σὴν αὐγῆ,
νὰ φιλῶ τὸ τραγοῦδι σου στὸ στόμα,
καρτερῶντας τὸν ἥλιο γιὰ νὰ βγῆ.

Ἄτσιγγανος ἐγὼ κι' ἐσὺ Ἄτσιγγάνα—
ὄνειρα! μέσ' στὸ πλῆθος, σὴ ζωή,
μεσ' τὸ σπῆτι, στὸ δρόμο, στὸ σαλόνι,
μεσ' τὴν πάλη καὶ μεσ' τὴν ἠδονή.

Σ' ἓνα πιάνο κοντὰ καὶ σὲ μιὰ σόμπα,
στὰ ποῦπουλα καὶ στὰ μεταξωτὰ,
ἓνα ῥωλόδι ποῦ κουρντισμένο τρέχει,
ἓνα ῥωλόδι ποῦ ξάφνου σταματᾷ . . .

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΑΡΑΣ

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΜΕΤΑ τὸς πρώτους του νίκας ὁ γερμανικὸς στρατὸς ἤρχισε νὰ ὑποχωρῇ διαρκῶς. Καὶ τόσον εἶνε φαίνεται ἰσχυρὰ ἡ δόμη τῶν συμμάχων, ὥστε συχνὰ ὁ χθὲς νικηφόρος στρατὸς ὑποχωρεῖ ἐν ἀταξίᾳ καὶ πανικῶ. Κατόπιν τῶν γεγονότων τούτων πιστεύεται ὅτι τὸ Γερμανικὸν Κράτος θὰ ἀλλάξῃ ὄνομα: θὰ λέγεται Γερ-πανικόν.

ΜΕΘ' ὅλα αὐτὰ καὶ παρ' ὅλην τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀπελπισίαν ἐλπίζεται ὅτι θὼν ὁ Γερμανικὸς στρατὸς φθάσει εἰς τὴν μεθόριον γραμμὴν θὰ εὗρῃ τρόπον νὰ συνιαχθῇ καὶ τὰ πολεμήσῃ. Ἄν τὸ κατορθώσῃ, παρακαλοῦμεν θερμῶς νὰ στείλῃ τὴν συνταγὴν τῆς συντάξεως καὶ εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ «Ἔθνους» Διεθνήσις:

Ἄρθρον Ἔθνους
Ὀνομαστικὴν Ἀπόλυτον
Ἀθήνας.

ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ὁμιλίαι:
— Οἱ Γάλλοι προχωροῦν διαρκῶς. Δὲν τὸ βρέκεις ἀντεθνικόν;
— Γιατί;
— Διότι ἐνθ' εἶνε Γάλλοι, κἀννοῦν... Π ρ ὀ σ ω.

ΤΟ φλέγον ζήτημα τῶν ἡμερῶν εἶνε ἡ ἐνδεχομένη ἀνάμιξις τῆς Τουρκίας εἰς τὸν Ἑυρωπαϊκὸν πόλεμον. Εἰς πρώτην ἐνδειξὴν φιλοπολέμων τάσεων οἱ Νεότουρκοι ἐκλείσαν τὰ Δαρδανέλια καὶ ἀπηγόρευσαν τὸν εἰσπλῶν εἰς πᾶσαν ξένην σημαίαν. Ἡ «Σημαία» τοῦ κ. Φωτιάδου θεωρήσασα τὸ μέτρον προσβλητικὸν ἐξεδῆθη δύο φορές διατυπώσασα καὶ ἠτύχησεν.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

Τὰ δύο σου χεῖλη ἐφίλησα—ψηλὰ ἔχω τὸ κεφάλι
καὶ περκατῶ περήφανος καὶ τόσο σ' ἀγαπῶ
ποῦ εἶσι τὴν ἀγάπην μου γιὰ νὰ τὴν μάθουν κα' ἄλλοι
σ' ὅλον τὸν κόσμον μοῦρχεται, κυρὰ μου, νὰ τὸ εἰπῶ.

Τὰ δύο σου χεῖλη ἐφίλησα. Μὲ τρέλλα καὶ μὲ πόθο
τούς ἴπῃρα κατακόκκινο τὸ πρῶτον μυστικόν
μ' οὔπες νὰ τῶχομε κρυφῶ, μὰ εἶσι, κυρὰ μου, νοιώθω
πῶς μοῦ ζητᾷς τ' ἀδύνατα καὶ... κάπου θὰ τὸ πῶ.

ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΣ

ΜΑΖΙ μὲ τὸς πρώτους νεκροὺς τοῦ πολέμου ἔπεσε καὶ ὁ Ροτσιλδῆος. Ὁ ἀγωνοθέτης τοῦ κ. Ρότσιλδ ἐπίστευσε πρὸς στιγμὴν ὅτι εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ Προμηθεὺς καὶ νὰ φέρῃ τὸ ἱερὸν πῦρ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τέχνην ἐπειδὴ ἐπλούτισεν ἀπὸ προμηθείας. Ἐνωρὶς ὅμως ἠννόησεν τὴν παρεξήγησιν καὶ ἀπεσούρθη. Τὸ πρῶτον συνεκίνησε βαθέως τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς, οἱ ὅποιοι ἐν ὀλομελίᾳ ἀπεφάσισαν ν' ἀναθέσουν εἰς τὸν κ. Βουτιριδῆν νὰ τὸν κάμῃ δράμα καὶ νὰ τὸν φονεύσῃ εἰς τὴν τρίτην πράξιν.

ΚΑΤΑ τίνος ὅμως σκέπτονται νὰ πολεμήσῃ οἱ Νεότουρκοι; Βέβαιον μόνον εἶνε ὅτι εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν τὴν ὠθεῖ ἡ Γερμανία ἡ ὅποια τῆς ἔδωκε τὰ δύο θωρηκτὰ καὶ τὰ ἀνάλογα... πληρώματα. Καὶ ὁ Μπαρμπαρόσας ὅμως ἀναφαίνεται πάλιν εἰς τὸν ὄρξοντα μπαλωμένον κατὰ δύναμιν καὶ ἔτοιμος νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ Ῥωσσοκοῦ στόλου. Λέγεται ὅτι θὰ δράσῃ ἐπὶ τὸ ψευδώνυμον Μ π α λ - μ π α λ ὡ σ α ς.

ΟΥΤΩ τὸ πράγματα τῆς Ἀνατολῆς ἀρχίζουν πάλιν νὰ λαμβάνουν δυσόρεστον τροπὴν. Ἡ Τουρκία ἐτοιμάζεται νὰ πολεμήσῃ, ἡ Βουλγαρία ἐξοπλίζεται, ἡ Ῥουμανία ἐπιστρατεύεται, καὶ μόνον ἡμεῖς φιλονεικοῦμεν ἀκόμη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουλίου καὶ ἔχομεν μοιρασθῆ ἄλλοι μὲ τὴν Συνεννόησιν καὶ ἄλλοι μὲ τὴν Συμμαχίαν. Ἐτύχως ἐπῆλθεν ὁ χειμὼν πρόϊμος καὶ ἐτόχθημεν ὅλοι μὲ τὴν... σ υ ν α χ ί α ν διὰ τὸ σύμφωνον.

ΣΧΕΤΙΚΟΣ διάλογος:
— Τί θὰ γίνῃ τώρα ὁ πρίγκηψ τοῦ Βῆδ ποῦ ἀρχίζει ὁ χειμῶνας, χωρὶς στέγην;
— Θὰ γίνῃ... πρίγκηψ τοῦ Β ἤ χ.

Ἡ ΦΥΓΗ ΤΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΡΩΤΙΑΔΕΙΟΥ

Δράμα, χωρὶς... εἰσπράξεις.

Η ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΗ ΓΑΛΛΙΑ

ΑΙ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

ΑΙ πατρίδες! 'ΑΣ διαφυλάξωμεν, ὡς εὐλαβηθώμεν, ὡς ὑποστηρίξωμεν τὰς ἔθνικας αὐτὰς ὀργανώσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε δι' ἡμᾶς, ἐν τῇ τωρινῇ καθστάσει τῆς ἀνθρωπότητος, αἱ ἀπαραίτητοι μορφῆαι τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. 'ΑΣ ἀναλογισθώμεν διὰ τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν λαῶν τῆς ἐλευθερίας, ἡ κατάκτησις καὶ ἡ παρακμὴ τῶν λαῶν τοῦ πνεύματος, θὰ συνεπήγοντο μετ' αὐτὸν πολὺ καθεστῶς βαρβάρου αὐταρχικότητος ἐπὶ τῆς λατινικῆς Ἑβρώτης, μακρῶν τῶν νὰ παρασκευάσουν τὴν ἐνωσιν τῶν ἀπολυτρωθέντων λαῶν.

Αἱ πατρίδες δέον νὰ εἰσεέλθουν ὄχι νεκραί, ἀλλὰ ζῶσαι εἰς τὴν παγκόσμιον ὁμοσπονδίαν. Διὰ τῆς ἀρετῆς τῶν λαῶν, οἷτινες, παραμένονσι πιστοὶ εἰς τὸ δαιμόνιον αὐτῶν, οἷτινες σέβονται τοὺς ἄλλους, σέβονται τὸν ἑαυτῶν των, θὰ πραγματοποιῆθῃ κάποτε τὸ ὄνειρον τοῦ γηραιοῦ προφήτου τοῦ 'Ισραήλ.

Ὁ οἶκος τοῦ 'Ισραὴλ θὰ ἐγκαταστῆ εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ὁρῶν καὶ θὰ ὑψοῦται ὑπεράνω τῶν βουνῶν. Τότε, ὅλα τὰ ἔθνη θὰ συρρεύσουν ἐκεῖ: οἱ λαοὶ ἀναριθμητοὶ θὰ ἐπισκεφθῶν τὸν οἶκόν αὐτὸν λέγοντες.

—'ΑΣ ἀνέλθωμεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ 'Ισραὴλ, ἵνα διδάξῃ ἡμᾶς τὰς βουλὰς του καὶ ἵνα ἀκολουθήσωμεν τὰς ἐντολάς του.

Ὁ 'Ισραὴλ θὰ κρίνῃ μεταξὺ τῶν ἔθνων. Θὰ κρίνῃ μεταξὺ τῶν ἀναριθμητῶν λαῶν. Ἀπὸ τὰ ὄπλα των θὰ κατασκευάσουν οὗτοι λίανους καὶ ἐκπὸ τὰς λόγχας των δρόπανα.

Ἡ ἡμέρα αὐτῇ, ὅταν ἀνατείσῃ, ὡς εὔρη τὴν Γαλλιαν μὴ ἀπολέσασιν οὔτε τ' ὄνομά της οὔτε τὴν μνήμην αὐτῆς οὔτε τὴν ἰσχύρ της οὔτε τὸ δαιμόνιόν της. 'ΑΣ τὴν εὐρῆ ὀρθίαν, μὲ τὸ μέταλλον στεφανωμένον ἀπὸ κλώνων ἐλαίας, πᾶνονκλον καὶ ἀναβαλλομένην χιτῶνα δικαιοσύνης καὶ πνευματικότητος, ὑπερήφανον διότι εἶνε χρηστικὴ ἐργατικὴ καὶ ἀμιλλομένην ζηλοτύπως μόνον καὶ μόνον ἵνα μὴ τὴν ἀπερτερήσῃ καμμία ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν της ἐπὶ τῶν ἀκτινοβόλων κορυφῶν τῆς ὁμονομίας καὶ τῆς εἰρήνης.

ΑΝΑΤΟΛΙ ΦΡΑΝΣ

* ΧΑΙΡΕΤΕ!

Χαίρετε, ὁ πρῶτος νεκρὸς τῶν πρῶτων μας μαχῶν, ὁ σείς οἱ πεσόντες ὑπὸ κατώφλιον τῆς μεγάλης ἐλπίδος ἀπ' τὴν ὁποῖα σπαρταρῇ ἡ καρδίαν τῆς Γαλλίας, ἦρωες, σᾶς προσαγορεύω καὶ δὲν σᾶς θρηνῶ!

Ἡ δόξα σᾶς παρέλαβεν εὐλαβῆς ἰστην ἀγκαλιά της καὶ μετ' ἀσπασμὸν ἀγάτης καθιερώσει τὴν ἀνδρεία σας καὶ ἡ νίκη προτοῦ περὶ τῆς ὀρθότητος, θὰ θέσῃ τὰ γυμνά της πόδια ὅπου ἐπέρασεν τὰ βήματά σας.

Ὅταν ὁ γαλιτικός Ἀλέκτωρ μὲ τὸ ἡρωικὸν του ὄμορφον τυφλώσῃ τὸν γερμανικὸν Ἄετόν, θ' ἀκούσωμε τὸ λῆλῆμά του ἐπὶ τῶν αἰθέρων ἡλίου.

Χαίρετε σείς, ἦρωες, ποῖ με τολμηρὸν χεῖρὸν δρέπετε τὴν θριαμβευτικὴν καὶ δόλοχρη δάφνην καὶ τὴν προσφέρετε ὑπὸ τῆς Πατριδος τὸν αἵματοβαμμένον βωμό!

ΕΡΡΙΚΟΣ ΔΕ ΡΕΝΙΕ

ΓΑΛΛΙΑΣ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ

Παρατηρήσατε ὅτι δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ποσῶς ἔργον καθαρῶς πατριωτικόν, τὸ ὁποῖον νὰ εἶνε ἀρισμένως ἀριστοῦργημα; Πρέπει, διὰ νὰ συγκινήθῃ, νὰ συνδυάσῃται ὁ ἦρωας τῆς πατριδος μετ' ἄλλα αἰσθημάτων καὶ αὐτῇ αὐτῇ ἡ πατρίς νὰ καθίσταται κατὰ ζωντανὸν καὶ συγκεκριμένον. Ὅταν ἀκούοι νὰ δημοσιεύσῃ περὶ φιλοπατριᾶς, παραμένῃ ψυχρὸς, χῶνάς βαθεῖα πάλιν μέσῃ μου καὶ ζηλοτύπως τὴν φιλοπατρίαν μου διὰ τὴν σῶσιν τῶν κοινοτοπιῶν τῆς δημοτικῆς αἰ ὁποῖαι θὰ τὴν μεταβάλλουν εἰς κατὰ ψευδῆ, κενὸν καὶ κατὰ συνθήκην ὑπάρχον.

Ἄλλ' ὅταν, εἰς οἰκειᾶν αἰθουσαν, αἰσθάνομαι καὶ ἀναγνωρίζω τὴν Γαλλιαν ἀπὸ τὴν ἰσχυρὴν τῆς συνομιλίας, ἀπὸ τὴν ἐμμένειαν τῶν ἡθῶν, ἀπὸ ἀσπιδὸν καὶ ἐλαφρῶν γενναιοφυριῶν, ἀπὸ τὴν χάριν τῶν γυναικείων μορφῶν ὅταν διασχίσω, κατὰ τὴν δόσον τοῦ ἡλίου, τὸ ἁρμονικὸν καὶ εὐγενὲς τόπιον τῶν Ἑλλουίων Πεδίων ὅταν ἀναγινώσκω κανέν λεπτόν βιβλίον τινὸς τῶν συμπατριωτῶν μου ἐν τῇ ὁποίῃ τρυφῶ εἰς τὰς πλέον προσφάτους συζητήσεις τῆς εὐαισθησίας μας ἢ τοῦ πνεύματός μας ὅταν ἐπιστρέφω εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου, εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἔστιαν, καὶ ἐπειτα ἀπὸ τὰς κομπότητας καὶ τὴν εἰρωνείαν τῶν Παρισίων, αἰσθάνομαι γέρω μου τὰς ἀρετὰς τὰς ὁποίας ἐκληρονόμησα, τὴν καρδίαν καὶ τὴν ἀγαθότητα τῆς αὐτῆς αὐτῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκω ὅταν περιβάλλω διὰ τοῦ βλέμματός ἀπὸ κάποιον καμπὴν τῆς ὄχθης τὸν Λήγειρα, τὸν ἀπλωμένον καὶ γαλανὸν ὡς λίμνην, μετ' οὗτοι λαμῶνας του, τὰς λευκάς, ὄχι μακρὰν, εἰς τὸν ἀγαπημένον αὐτὸν οὐρανὸν του, τὴν ὠραιότητα ποὺ εἶνε διακεχυμένη εἰς τὸν ἀέρα καί, ὄχι μακρὰν, εἰς τὸν ἀγαπημένον αὐτὸν τόπον τῶν παλαιῶν μας βασιλέων, κάποιον πύργον τορνευτόν, ὡς σκαλιστὸν κόσμημα, ποὺ μοῦ ἐνθυμίζει τὴν παλαιάν Γαλλιαν, τί ἔκαμε καὶ τί ὑπῆρξεν εἰς τὸν κόσμον, τότε καταλαμβάνομαι ἀπὸ ἀπειρον τυφρότητα διὰ τὴν μητρικὴν αὐτὴν γῆν ὅπου παντοῦ ἔχω ἕλξας τόσῳ λεπτὰς καὶ τόσῳ ἰσχυράς; σκέπτομαι ὅτι ἡ πατρίς εἶνε πᾶν ὅτι μ' ἔκαμεν ὁποῖος εἶμαι' εἶνε οἱ γονεῖς μου, οἱ φίλοι μου ὅτι ὡρινοὶ καὶ ὅλοι οἱ ἐνδεχόμενοι φίλοι μου' εἶνε ἡ ἔσοχη ὅπου ὄνειροπολῶ, τὸ βουλευτέον ὅπου συνομιλῶ εἶνε οἱ καλλιτέχναι ποὺ ἀγαπᾶ, τὰ ὄρατα βιβλία ποὺ ἐδιάβασα.

Ἡ πατρίς μου, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ νοσήσω τὸν ἑαυτὸν μου χωρὶς αὐτὴν, ἡ πατρίς, εἶμαι ἔγω αὐτός, ἀλλὰ πλῆρης. Καὶ εἶμαι τότε πατριώτης καθὼς ὁ Ἀθηναῖος ὁ ὁποῖος δὲν ἐνόει νὰ τὴν βίξῃ κανείς, διότι ἡ ζωὴ τῆς πολιτείας συνεχίστο δι' αὐτὸν διὰ τὴν ζωὴν τὴν ἰδικήν του. 'Εὐ, ναί, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πρέπει νὰ αἰσθάνηται κανείς' εἶνε τόσῳ φυσικόν! Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τὸ λέγῃ. Εἶνε παραπολύ δύσκολον, καὶ δὲν ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφέρῃ κοινοτοπιῶν ἐκφράσεων τὴν προσφιλεστέραν τὸν σκέψιν.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΑΕΜΑΙΤΡ

(Μετᾶφρασις Χ. Θ. ΔΑΡΑΛΕΣΗ)

ΑΝΟΙΚΤΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Πρὸς τὴν Δεσποινίδα Νεγερόντη.

Δεσποινίς,

Εἶδα τὸ ἔργον σας τὸ βράδυ, ὅπου ἐδόθη διὰ πρῶτην φορὰν εἰς τὸ θέατρον Κυβέλης, τὸ βράδυ ἐκεῖνο, κατὰ τὸ ὅποιον ἐμαζεύθημεν ὅλοι καὶ ἐγεμίσαμεν ἀσφυκτικῶς καὶ τὴν τελευταίαν τῆς πλατείας γωνίαν, σύροντες καθένας μαζί μετ' ἑαυτοῦ τὴν ὑκαρξίν του, ἓνα εἰρωνικὸν μειδίαμα, ὀλίγην περιφρόνησιν, καὶ μίαν ἄκραν μαξιλαριοῦ.

Εἰς τὰ ἑλληνικὰ θέατρα, βλέπετε, ὁ Ἕλληνας ἀκροατῆς, δὲν εἶνε Ἕλληνας ὁ συγγραφεὺς, αἰσθάνεται ἀκράτητον ἐπιθυμίαν νὰ μαξιλαρώσῃ ἂν τὴν εὐχαρίστησιν αὐτῆν δὲν τὴν δάσῃ τὸ ἔργον, εἶναι ἀμείλικτος πρὸς τὸν συγγραφεὴν, καί—ἀμείλικτος διότι δὲν μοῦ ἐδώσατε τὴν εὐχαρίστησιν αὐτὴν, σᾶς γράφω.

* * *

Δεσποινίς, εἶνε ἀνάγκη νὰ συναντηθῶμεν μίαν αὐγὴν τοῦ Μαΐου. Θὰ σᾶς πάρω τότε ἀπὸ τὸ χεῖρ, τὸ βαρὺ αὐτὸ χεῖρ ποὺ γράφει τόσον σοβαρὰ πράγματα καὶ θὰ σᾶς βοηθήσω νὰ φύγετε εὐθυμῶς ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν θὰ σᾶς σταματήσω τότε σᾶς κάποιον λόφον τῆς Ἀττικῆς, ὅταν ὁ ἡλιος φιλεῖ τὴν γῆν του, καὶ τὸ χῶμα ἀναδίδει ἀρώματα καὶ τ' ἄνθη ἁρμονίζονται μόνιχρῶμα μετ' ὃς τὸ φῶς τ' οὐρανοῦ καὶ ἔρχεται μόνον μακρινῆ ἢ βοῆ τοῦ κόσμου ποὺ ἔξυπνᾷ εἰς τὴν πόλιν, καὶ θὰ σᾶς εἰπῶ. Κυττάξτε πόσον εἶνε φαιδρὰ ἡ ἑλληνικὴ ζωὴ. Γύρω εἰς τὰ δεκαεπτὰ ἢ δεκαοκτώ σας χρόνια ὅλα γελοῦν. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἁττικοῦ ἡλίου παίζουν μετὰ καταπράσινα φύλλα τοῦ δένδρου, τὰ ἔντομα ψιθυρίζουν χιλία μυστικά εἰς τὴν γῆν, ἡ σαῦρα ἔχει κολλησὴν εὐτυχῆς ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν καί, κυττάξτε μετὰ πόσον εὐδαμονίαν ἀνυπαρκτεῖ ἐπάνω εἰς ἓνα φύλλον ἢ κάμπια μετ' τῆς τουρκουαζῆς ποὺ αὐρεὶ εἰς τὴν ῥαχίν της. Γύρω εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον τῶν φωτεινῶν πραγμάτων, κόσμον ὁ ὁποῖος χαρίζει ἀκτῖνας καὶ εἰς τὰ ὑπόγεια καὶ εἰς τὴν φυλακὴν, πῶς καταρωθῶσατε σείς καὶ τὰ νεανικὰ σας χρόνια νὰ εὐφρῆτε μίαν γωνίαν τόσῳ μαύρην, τόσῳ σκοτεινῆν, τόσῳ παράξενην

διὰ νὰ κλεισθῆτε μέσα ἐκεῖ καὶ νὰ γράψετε τὸν «Χορὸν τοῦ Βορηᾶ»; Ἀπὸ ποῖον ὀμιχλώδη οὐρανὸν ἐδανείσθητε τὴν ἀτμόσφαιραν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπεχρεώσατε τοὺς ἦρωάς σας νὰ ζήσουν μίαν καταπληκτικῶς στενόχωρον ὥραν, καὶ τοὺς ἀσθενεῖς αὐτοὺς ἀνθρώπους ποῦ τοὺς ἐγνωρίζετε; Ποῦ ἐγνωρίζετε τὸ παιδί αὐτὸ καὶ τοὺς γονεῖς οἱ ὁποῖοι ζοῦν μέσα εἰς ἓνα τρομακτικὸν σκότος, καὶ ἀφίρουν νὰ φεύγουν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοὺς αἱ πλέον ὑπερκόσμιον θεωρεῖται; Ποῦθενὰ βεβαία. Διότι ἂν γυρίσετε τὰ παιδικὰ σας μάτια εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀπλάνεται γύρω τους, καὶ ἐκμεινστε μέσα εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὸ φῶς αὐτὸ νὰ εὐφρῆτε δράματα, θὰ τὰ εὐφρῆτε ἄλλα πόσον θὰ εἶνε οἱ ἦρωές των ὄντιες, καὶ πόσον ἄλλῃ θὰ εἶνε ἡ ἀτμόσφαιρα ἢ ὁποῖα τοὺς κυκλῶνε! Πόσον θὰ μιλοῦν ὅλοι θετικῶς, ἀληθινῶς, πόσον φῶς θὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν τρικυμίαν τῆς ζωῆς των, καὶ πόσον τὰ αἰσθημάτων των θὰ εἶνε ζωηρὰ, πραγματικὰ, σύμφωνα μετ' ὃν γύρω κόσμον! Σείς ὅμως ὅταν ἐξηγήσατε τὸ δράμα αὐτὸ ποῦ ἐνοστάλγει ἡ σκέψις σας, ἀντὶ νὰ ἀνοῖξετε τὸ παράθυρον, ἐκλείσατε ἐρημητικὰ τὴν πόρταν καὶ ἀνοῖξατε τὴν βιβλιοθήκην βιαστικῆ, τὴν βιβλιοθήκην ἢ ὁποῖα ὀμιλεῖ μετ' ὀσφίαν, καὶ κλείνει μέσα εἰς τὰ φύλλα της ὅλους τοὺς σκοτεινοὺς κόσμους τῶν ἀρρώστων ἀνθρώπων, τῶν μελαγχολικῶν γυναικῶν, τῶν ἀλκοολικῶν ἠρώων καὶ τῶν κληρονομικῶν ἁμαρτιῶν. Ἡ αὐγὴ τοῦ ταλάντου σας ἐπὶ τὴν μέση εἰς τὸ πέλαγος αὐτὸ τῆς δυσθυμίας, καὶ τὸ ἔργον σας μόλις ἐπέτρεψεν εἰς τὸν πλέον καλὰ διατεθειμένον ἀκροατῆν νὰ ἀνεύρη τὸ ἀληθινὰ πλοῦσιον αὐτὸ τάλαντον καὶ νὰ τοῦ συγχωρῆσῃ τὸ σφάλμα.

* * *

Σᾶς γράφω τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμάς, Δεσποινίς, διότι ἐνόμισα εὐκρινέστερον νὰ χρησιμοποιήσω ἔτσι τὰ χεῖρα μου, ἀντὶ τὰ ὑποχρεώσω νὰ χειροκοπήσῃ τὴν ἐσπέρην ἐκείνην διότι αἱ γραμμαὶ αὐταί, ἂν δὲν ὠφελοῦν, δὲν βλάπτουν ἐνῶ βλάπτουν τὰ χειροκρατήματα.

Μετὰ πολλὴν ἐκτίμησιν

Γ. Α. Β.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

1870-1914

Ο ενεστώς πόλεμος απόδεικνύει άπαξ έτι άληθές το πέλοτατον απόφθεγμα, ότι η άνθρωπότης διέρεται τόν καιρόν της άντηγράφουσα τās άρχαιότερας μορίας της. Η Γερμανία έπανάλαβεν όλα τα σφάλματα της Γαλλίας τού 1870, πλην ενός: της έλλείψεως πάσης στρατιωτικής παρασκευής. Άλλ' η κολοσσαία πολεμική δύναμις, ην άπεταμίευσεν, δέν θα την σώση της τελικής καταστροφής, διότι όταν η άφετηρία τού άγώνος είναι η πλάνη, η δύναμις δέν χρησιμοποιεί η δια να καταστήση τα αποτελέσματα της μοιραίας ήττης τραγικώτερα. Η Γερμανική «όπερογόραυσις» θα έχη ουσιαστικώς τās αυτās συνεπείας, άς είχε κατά τού 70 η Γαλλική έλλειψις οργανώσεως.

* *

Η Γαλλία κατά τās παραμονάς τού «φοβερού» έτους δέν ητο τóσον μεμονωμένη, όσον κοινώς ήποτίθεται. Η Δανία μηνύουσα δια την «πειρατείαν» τού Σλέβιγ-Όλοστάν, έπόθει διακοώς συμμαχικήν μετ' αυτης συνεννόησιν άποσκεύασα πρός τούτο και τόν έπί τών Στρατιωκών ύπουργόν της εις την Γαλλικήν πρωτεύουσαν. Τό Ιταλικόν ύπουργείον της «consorteria» δέκειτο έπίσης εύμενέστατα πρός συμμαχίαν μετ' τού Ναπολέοντος. Προθυμότερα έτι δια παρομοίαν συνεννόησιν ητο η Αυστρια και ό πρωθυπουργός της Beust. Η Κυβέρνησις της Βιέννης άγανακτούσα, διότι ό Βίσαρκ πρότεινεν εις τού Ράισταγ την άποδοχήν τού Μ. Δουκάτου της Βάδης εις την δημοσπονδίαν τού Βορρά, πρότεινεν εις την Γαλλίαν την συμμαχίαν της και άπέστειλεν εις Παρισίους τόν Αρχιδούκα Άλβέρτον, όπως έκπονήση σχέδιον κοινής κατά της Πρωσίας επιθέσεως μετά τού Αυτοκράτορος. Ο ήγεμονικός άπεσταλμένος προέτανε όπως ό Γαλλικός στρατός εισβάλη εις την νότιον Γερμανίαν, ένψ η Αυστρια και η Ιταλία θα έβάδιζον κατά της Πρωσίας δια της Βαυαρικής όδοϋ. Διατί αι διαπραγματεύσεις αυται παρέμειναν άκαρποι; Η άπάντησις δέν θα είχε θέειν εις την στήλην ταύτην σήμεραν. Αποτελούσα μέρος τών όλιγώτερον έρευνηθειών σελίδων της τελευταίας πεντηκονταετίας, θα μάς άπαρχαλήση ίσως άλλοτε. Έν πάση περιπτώσει, ό Ναπολέον ειρέθη μόνον άπέναντι τού Μόλτικε και η Δευτέρα Αυτοκρατορία κατέρρευσε τραγικώς εις τού Σεδάν...

Ο σημερινός πόλεμος εύρε την Γερμανίαν εις την αυτην άπομόνωσιν. Τό κύριον έργον της διπλωματίας της, άφού έπέδωκε την σύγκρουσιν, όφειλε να είναι η εξασφάλισις της Άγγλικής ουδετερότητος. Η ουδετερότης αυτη θα τή επέτρεπε να χρησιμοποιήση τόν στόλον της, όστις θα παρείχεν άνεκτιμήτους ύπηρεσίας περιφρουρών τās μετά τού εξωτερικού συγκοινωνίας κα' εξασφαλίζων την άκόλυτον τροφοδοτήσιν της Αυτοκρατορίας και την προμήθειαν τών βιομηχανικών πρώτων ύλών. Θα τή εξησφάλιζε ταυτοχρόνως την Ιταλικήν σύμπραξιν, ήτις έξηγατό όπολύτως έκ της στάσεως της Άγγλιας, διότι ητο γνωστόν ότι η Ιταλία, εις την συμμαχικήν πίστιν της όποιας ουδέποτε είχεν έμπιστοσύνην τού Βερολίνον, ητο άδύνατον και άν τού έπεθύμει να ταχθῆ εις τού πλευρόν τών συμμάχων της εκθέτουσα τούς λιμένες και τούς ναυστάθμους της εις Άγγλικήν επίθεσιν. Η Γερμανική διπλωματία ούχι μόνον εις ουδέν πρόεβη όπως εξασφάλιση δια της αυτης ενεργείας την Άγγλικήν άποχήν μετά της Ιταλικής πίστεως, άλλ' έπραξε τού πόν όπως καταβιάσῃ εις την κονίστραν την φοβερήν ύπονομιεύτριάν τού Ναπολέοντος, εις τού πλευρόν τών δύο άλλων Δυνάμεων της Τριπλής Συνεννοήσεως. Έξ όλων τών μέσων, άτινα ήδύναντο να προκαλέσωσι την Άγγλικήν επέμβασιν εις τόν άγώνα, τού ασφαλέστερον ητο η παραβίασις Βελγικής ουδετερότητος. Οσάκις ειθίχθη τού ζήτημα τούτο ύπό τού Βερνάρδε και τών άλλων στρατιωτικών της Γερμανίας συγγραφέων, η κοινή γνώμη τού Ηνωμένου βασιλείου εξηγέρθη κατά τού ένδεχομένου άνένδοτος. Οι Άγγλοι ήσαν βέβαιοι, ότι αι στρατιαί τού Γουλιέλμου Β' καταλαμβάνουσαι την Βελγικήν γήν δέν θα εξήρχοντο πλέον έξ αυτης. Την ύπόνοιαν καθίστα βάσιμον η συστηματική έργασία, ήτις διεήχθη εν Άμβέρση από πολλού. Από έτων η Γερμανική εν αυτη διείδουσι ητο ακάθεκτος. Τό μέγα έμπόριον περιήχθητο βραδέως εις χείρας της. Αί μεγάλοι βιομηχανίαί ωλισθαίνον όλίγον κατ' όλίγον, έπίσης εις χείρας Γερμανικάς. Αί διεθνείς Βελγικαί άτμοπλοικαί γραμμαί εξεγερμανίζοντο. Η Άμβούργιος «Aegea», ής έπρόκειτο να εμφανισθῆ έσχάτως η σημαία και εις τούς λιμένες μας με στόλον 60 όλων σκαφών, ουδέν άλλο ητο η εκγεργμάνισις ισχυρού Βελγικού έφοπλιστικού όίκου, δν εξηγήσους τού Γερμανικόν Αυτοκρατο-

ρικόν «Consortium». Τεράστια κτίρια άνηγείροντο ύπό Γερμανών εις τās επαυροτέρας θέσεις τού μεγάλου Βελγικού λιμένος, άτινα εν δεδομένη στιγμή ήδύναντο να χρησιμοποιηθώσι κάλλιστα και ως φρούρια. Η γερμανική «εισβολή» επέχει τέλειτο τóσον θριαμβευτική, ώστε έλέχθη ότι όπως η Άμβέρσα άποκτήση Γερμανικήν Δημορχίαν, ηκοει να εκλέξη Γερμανόν Δήμαρχον. Οι πλείστοι τών δημοτικών συμβούλων, ήσαν η Γερμανοί η Γερμανίζοντες.

Η βραδεία αυτη και ειρηνική, άλλ' ύποπτος επικράτησις, προσκάλεε βαθείας άνησυχίας εκείθεν της Μάγης, άς υπέροσφεν η άχαλίνατος και δυσανάλογος πρός τά οικονομικά της Γερμανίας αυξήσις τών ναυτικών της δυνάμεων. Ο Ναπολέον είχε χαρακτηρίση την Άμβέρσαν ως «πιστόλιον έστραμμένον κατά της καρδιάς της Άγγλιας» και οι Άγγλοι άποδέχονται τόν όρισμόν ως αληθή. Και μετ' αυτου τού λαου τούτου, όστις θεωρεί ως τού ιερώτερον δόγμα τού κοινωνικου και τού έθνικου Δεκαλόγου του, τού άπαραβίαστον τού «home» τον και τού άπαραβίαστον τού έδάφους του, ό έφιάλης της Γερμανικής εισβολής, μετεβλήθη εις αληθή «Suggestion» καταδιώξεως. Γάλλος δημοσιογράφος επισκεφθείς την Άγγλιαν πέφυσιν, άφηγείται ότι όσακις ύπερ τās Άγγλικάς πόλεις έπεφάνετο αερόπλιον η αερόπλοιοι, πάντες ήρώτων μετ' άγωνίας μη ητο Γερμανικά. Η ψυχολογική αυτη κατάσταση της Άγγλικής κοινής γνώμης δέν ητο άγνωστος εις την Γερμανικήν πρωτεύουσαν. Άλλ' ύπῆρχεν εν αυτη τóσον τυφλή πεποίθισις ότι η Άγγλία ητο άνίκανος να κινηθῆ ένεκα τού έσωτερικου της σπαραγμού, αι ένδέσεις τού Γερμανου προεβεντου πρίγκηπος Λιχνόβσκη παρίσταν τóσον βέβαιοι τον έμφύλιον πόλεμον, ώστε ό Κάιζερ ένόμισεν ότι ήδύνατο να στηρηχθῆ έπί της Βρετανικής ουδετερότητος, και μετ' οιοδηόποτε πραξικόπημα μη θίγον άπ' έθείας τού Ηνωμένου Βασιλείου.

Την επικίνδυνον ταύτην αυταίτην υπέδαλψαν και άλλα αίτια. Ο Γουλιέλμος ό Β', όστις έπέδωκεν από πολλού στενήν προσέγγισιν πρός την Άγγλιαν, ηγνώριζεν ότι υπῆρχεν εν αυτη ισχυρά μερίς υπέρ της συνεννοήσεως, αντιπροσωπευομένη και εν αυτη τῷ ύπουργείω ύπό τού σέρ Τσερλ Τρεβέλναν και άλλων ύπουργών. Έγνώριζεν εκ τών ειλικρινών εξηγήσεων, εις άς ό Άγγλος έπί τών Έξωτερικών ύπουργός πρόεβη επανειλημμένως πρός τόν πρίγκηπα Λιχνόβσκη, ότι ουδεμία θετική υποχρέωσις συνδέει την Άγγλιαν πρός την Γαλλίαν και ότι η

άλληλεγγύη των δέν έχωρει πέραν άπλης διπλωματικής ύποστηρίξεως.

Τά πολλαπλα ταύτα αίτια έπεισαν την Γερμανίαν ότι η Άγγλία θα παρίστατο άπαθής μάφους της συγκρούσεως. Εισέβαλεν εις τού Βέλγιον. Άλλά τού πραξικόπημα εξήγειρε τού Ηνωμένου Βασιλείου, ώστε η εισβολή να διεξήγηση εις Βρετανικόν έδαφος. Μήπως ό λόρδος Ρόμπερ δέν διεκήρυσε πρό τιτων έτων, ότι κατάληψις τού Βελγίου θα ητο ό πρόλογος έχθρικής εις Άγγλιαν άποβάσεως; Και είδομεν τότε τού φαινόμενον λαου, όστις εν μηδ στιγμή έλησμήνησε τās έσωτερικάς διαφρέσεις, τά πάθη, τās προκαταλήψεις του, όπως άποκρούση τόν έξωτερικόν κίνδυνον. Ός ειπεν ό λόρδος Μιθ εν Δουβλίνω, η «Άγγλία όφειλεν άνδριάντα εις τόν Κάιζερ, άποκαταστήσαντα δια της κυνικής προκλήσεως του άδιάσπαστον την έσωτερικήν τού Βασιλείου ένότητα.» Και η Άλβίων κατήλεν άποφασιστική και πάνοπλος εις τόν πόλεμον ύπό την πρόσφιν της τιμορίας της Γερμανικής πρός τού Βέλγιον παρασπονδήσεως, ένψ ουσιαστικώς τού έκρατε χάριν της ίδιας αυτουσνητήσεως. Οι Άγγλοσάξωνες αισθάνονται τ'όσούτοι την άνάγκην της άρετης, ώστε εν έλλείψει της ουσίας της δέν διατάσσουσι να άρκεσθώσιν εις τά έξωτερικά της προσχήματα.

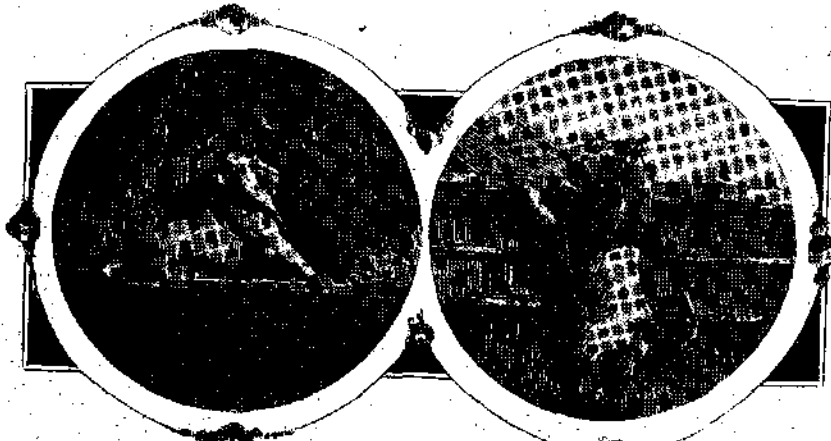
* *

Από της επεμβάσεως ταύτης η θέσις της Γερμανίας απέβη δυσχεής. Η ήττα της ητο αναπόφευκτος ένεκα της καταληκτικής εις ύλικάς και ήθικάς δυνάμεις ύπεροχής τών αντιπάλων της. Κατά τού 1870 είχε άπέναντι της Γαλλίαν άπαραόκευον, ής ό στρατός και οι στρατηγοί δέν ηγνώριζον η μόνον τόν άποικιακόν πόλεμον μαχόμενοι άνευ προδιαγεγραμμένου σχεδίου, άνευ συστήματος, άνευ συνδέσμων, άνευ άνιχνευτών, άνευ ύπηρεσίας πληροφοριών, άνευ πόλλάκις σκοπών, άνευ τοπογραφικής γνώσεως τού έδάφους, άνευ νοσοκομειακής οργανώσεως, άνευ χαρτών. Ο πόλεμος εκείνος ητο η σύγκρουσις τού πρώτου μεγάλου στρατου, κατά την νεώτερον, την επιστημονικήν έννοιαν της λέξεως, πρός δύναμιν έμπειροπόλεμον μόν, άλλ' άτακτον, ήτις είχε καθ' έαυτης και τόν αριθμόν. Άλλ' η Γαλλία ειργάσθη εκτός πυροβολώδως. Δια διηνεκούς προσπάθειας άνασυνεκόπησε στρατόν, ύστερούντα μόν τού Γερμανικου ύπό τινας έπόψεις, άλλ' ύπερορούντα εις άριστέρας ήθικας ιδιότητας. Πρός την όχυράν ταύτην στρατιωτικήν δύναμιν, την δευτέραν της Εύρώπης, ήσαν συνησπιόμενοι παράγοντες, ούτινες επιτρέποντες την άμεσον νύην και κυ-

ριαρχίαν κατά θάλασσαν εξησφάλιζον και δια την παράβασιν της χειροσσίας πάλης ανεξάντλητα αποθέματα ανδρών. Και μετά διμηνον πάλην η ύπokenυψις του Γερμανισμού είναι πρόδηλος. Η Αυστρια συντριβή και η Γερμανία άντεχει έτι μόνον δια του θανάτου της σιδηράς της οργανώσεως. Και η φοβερά σύρραξις τόσον παράδοξος δια της έκκολάψεως της τείνει προς αποτελέσματα τελείως αντίθετα προς τας ανάγκας, αιτινες την υπηγόρευσαν. Η πρώτη άφρητορία της υπήρξεν εν Σλαβικόν πολιτικόν έγκλημα, όπερ έστοίχισε την ζωήν εις τον μόνον φιλόσοφον ήγεμόνα του Γερμανισμού. Διότι ο έν Σεραγέβω δολοφονηθείς Αδριατικός Διάδοχος ήτο ειλκιρινής φίλος των Σλαβικόν της Μοναρχίας μειονοτηριών. Σύζυγος Σλάβας, έν τώ προσώπω της οποίας έπλήγη σκληρότατα η άλαστονική ευαισθησία του, αισθανόμενος φλογερόν μίσος κατά των Ούγγρων ένεκα των χωριστιών των τάσεων και των προς αυτόν περιφρονήσεων, μισών τους Γερμανούς, οίτινες έπεβουλεύοντο την ύπαρξιν της Αυστρίας, και τους Ισραηλίτας, οίτινες, κύριοι του τύπου, ούδενός έφείσθησαν προπηλακισμού κατ' αυτού, διέβλεπε την σωτηριαν της Αυτοκρατορίας μόνον εις την στοργήν των Σλαβικόν της πληθυσμών. «Η ευτυχέστερα ήμέρα του βίου μου, έλεγεν εις τον έπιφανή Γάλλον κληρικόν Λεμπλάν δλίγας ήμέρας προ του θανάτου του, θα είναι εκείνη, καθ' ην θ' αποκαταστήσω εις την Μοναρχίαν την απόλυτον φυλετικήν και

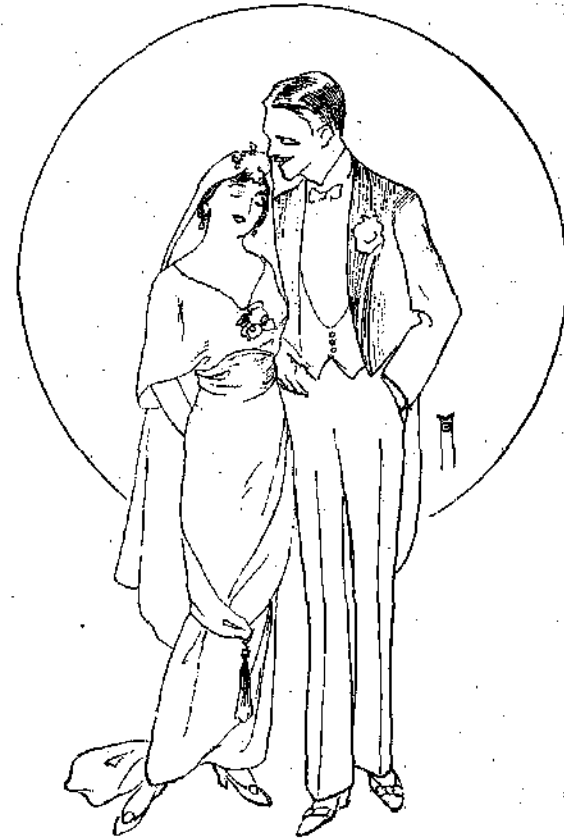
πολιτικήν ισότητα.» Το άμεσον πρόσχημα της ρήξεως υπήρξεν ο θάνατος του φιλοσλάβου τούτου ήγεμονίδου, ύποκύπτουτος εις χείρα Σλαβικήν. Άλλ' ένψ το πρόσχημα τούτο έρησιμοποιήθη υπό των δύο Γερμανικόν Αντάμαων προς κατασύντριψιν του Σλαβισμού, διά σειράς πολιτικόν σφαλμάτων, καταλήγει εις αποθεωτικόν δι' αυτόν θρίαμβον. Αποδεικνύεται ούτω και πάλη, ότι η νίκη δέν είναι μόνον το μονομερές έργον τελείου στρατού, αλλά της έναρμονίας έντάσεως όλων των πνευματικόν και ψυχικόν παραγόντων των μαχομένων λαών. Οί Γερμανοί εκ πάντων τούτων δέν ειχον η μόνον τον στρατόν. Ο άγων των δύναται να θεωρηθί ως άπολοσθείς. Ποίαι θα είναι αι συνέπειαι της ήττης των; Δέν θα εξετάσω τας πολιτικάς συνεπειάς της, ών η προδικασις είναι πρόωρος. Άλλ' από γενικωτέρας άπόψεως η περίοδος, ήτις ήρξάτο δια της Γερμανικής νίκης του 1870 και ήν η ιστορία άποκαλεί «περίοδον της Γερμανικής ένκρατήσεως και της ένόπλιον ειρήνης», κλείει δια προφανούς αντιστρατιωτικής ανιδράσεως. Την έπαύριον του 1870 πάντα τα Ευρωπαϊκά κράτη άπεδέχθησαν την καθολικήν στρατιωτικήν θητείαν και την στρατιωτικήν δργάνωσιν. Η γλώσσα της Άγγλικής Κυβερνήσεως και του Άγγλικού τύπου προαγγέλλει, ότι το 1914 θα καταστή ο τάφος του σκαιού μιλιταρισμού, όστις υπήρξε το άμεσον αποτέλεσμα του 1870 και το κύριον χαρακτηριστικόν της τεσσαρακονταετίας, ήτις έτηκολούθησεν.

POLITICUS

Ο λέων του Μπελφόρ, μνημειον το όποιον έστησε μετά το 1870 η Γαλλική ένθνημοσύνη εις τους ύπερασπιστάς του. Τώρα κυκλοφορούν εις την Γαλλίαν μυριάδες εικόνες και δελταριών, τα όποια παριστοιόν τον κολοσσόν λέοντα όρθιον και άπειλητικόν. Ένα από αυτά έφθασεν εις τα γραφεία άθηναϊκής έφημεριδος η οποία έσπευσε να βεβαιώση τους αναγνώστας της ότι η Κυβέρνησις της Δημοκρατίας έστησεν ήδη... όρθιον τον λέοντα του Μπελφόρ, ο όποιος πρέπει να σημειώθη ότι έχει 22 μέτρα μήκος και 11 ύψος.

ΜΕΤΑ ΕΝΑ ΕΤΟΣ

κληρον παρσλθόν γλεντιού, νεότητος, έφημέριαν έρώτων μέσα εις τους όποιους έστροβύλιζοντο, ως οικια τάρα λημονημένα, γερμανίδες κατάλευκαι και μελαχροιναι Ιταλίδες και Βιεννέζες και Κονταστίνες και Σουζάνες και Κρέτχεν

Βράδυα που άρχίζαν και [τσιλιώναν] με φίλια φίλια που σβήνον τώρα [ένα ένα] μάτια γλυκά, δλόξανθα [μαλλια,] περνάτε 'μπρός μου πεθαμμένα...

Έσιγοτραγουδούσεν ο Νίκος.

Το πρωί, ένψ η φαληρωκή άφρογαλιά έξυπνούσεν θαμπη, και το κύμα της άβγής έλεγε χίλια μυστικά με τα πετράδια της, ο Κωστής, το γκαρσόνι του ζυθοπωλείου, έμάζεψε σπασμένα ποτήρια, κομματιασμένα πιάτα και ποτιλίες άδειανές.

*

Η Νίνα τώρα είναι είκοσι δύο έτών ο Νίκος τριάντα πέντε. Αύτη μία εθμορφη, ψηλή, καλοκαυμάτη γυναίκα με καστονά μαλλιά, με καστονά μάτια... αυτός ώρραίος άνθρωπος πάντοτε, με θαυμάσια κατάλευκα χείλια τα όποια άπολήγον εις νόγια περιποιημένα με εξαιρετικήν αγάπην, με κήπως κουρασμένα μάτια, με περισσότερα τώρα άσπρα μαλλιά.

—Ο Νίκος άσπρισε από παιδί, έλεγε η Νίνα εις της φίλες της. Δέν είναι αλήθεια Νίκο;...
Καλοκαίρι.
'Από τ' άνοικτά παράθυρα του σπητιού, μπαίνει όλη η βοή του κόσμου τον όποιον καταδιώκει η ζέστη τα τράμ κυκλοφορούν με θόρυβον, τα πέταλα των άλλων κτυπούν ρυθμικά την άσφαλτον, και φαίνονται από το μπαλκόνι εύθυμα τα κοπάδια του λαού που περνούν.

Η ΝΙΝΑ.—Πού θα πάμε άπόψε;
Ο ΝΙΚΟΣ.—Θέλεις να βγής;
Η ΝΙΝΑ.—Έερω κ' έγω, όπως θέλεις...
Ο ΝΙΚΟΣ.—'Εγω; τι να θέλω... όπως θέλεις εσύ.
'Αν θέλης να σε πάω έξω σε πηγαινω, αν δέν θέλης δέν σε πηγαινω. Αύτη η καθημερινή ανάκρισις με κουράζει. Καταντά γκρίνια άτυπορφη.

Η ΝΙΝΑ (με δάκρυα σκεδόν εις τα μάτια) Μά καβόμενε Νίκο, ποιός σε έπέρισε... κάθε βράδυ το ίδια; Σε 'ρωτώ αν θέλης να πάμε σε κανένα θέατρο,—όπου νάσαι να περάση η βραδυά. Στενοχωρούμαι μέσα εις

Ο κύριος και η κυρία Παπαδοπούλου έχουν συζευχθί προ ένός έτους. Αύτός νέος από καλήν οικογένειαν, μισίτης άλλοτε εις το χρηματιστήριον, σπαταλών τα κέρδη της ήμέρας εις διασκεδάσιον της νυκτός, αύτη κόρη πλουσιου έμπορου κλητών από την Άνω Αίγυπτον, άνατραφείσα εις το σχολείον της Χίλλ. Ηγαπήθησαν εις ένα ευεργετικόν χορόν: ήτο η πρώτη νσανική της εμφάνισις, και ήτο το πρώτον διόλειμμα της τρικυμώδους του ζωής. Αμα πλημμυρίση η καρδιά από κόουρασι, άμα αι αισθήσεις αηδιάσουν την άγοροπωλησιαν του έρωτος, άμα ο στόμαχος δηλητηριασθί από το άλλο και αι πρώται λευκαι τρίχες εμφανισθούν—τραγικός πρόλογος γήρατος—εις τον όριζοντα, ο νέος ξεπέφτει εις ένα Ευεργετικόν χορόν. Είναι πρόθυμος τότε να γονυπετήση αυτός και αι πρώται του λευκαι τρίχες έμπρός εις την πλέον άδύων φουστίτσαν και τα χείλη του, από τα όποια δέν έφυνγεν άκόμη το κοκινάδι των χειλέων της χθεσινής τελευταίας γνωριμίας, ψελλίζουν, ότι άπέμεινε θερμόν από τόσο θερμήν νεότητα.

Οί άρραβώνες έδωσαν ευκαιριαν εις τους Άθηναίους να 'μυλήσουν πολύ.
— Παντρέβεται;... ο Νίκος; ως το καλό!
— Και η Μπέρτα;
— Την άφρινει βραβέθηκε. Παίρνει και προίκια.
— Πόσα;
— Τόσα.
Και η προίκια της μελλονόμενου έφθανε μυθολογικά ποσά. Αύτός ένα βράδυ προ του γάμου του συνεκάλεσε τους φίλους του εις πένθιμον τελετήν. Έτύπασε μικρά, κομψότατα νεκρώσιμα και τους τα έστελειν:

†
Την αγαπημένην μου
ΝΕΟΤΗΤΑ
άποθηήσκουσαν σήμεραν κηδεύεισ
αύθημερόν, ώραν 12 μ.μ. εις το
Μπαρ του Παλαιού Φαλήρου.

Με μαύρους λαυμοδέτες, ο ένας κατόπιν του άλλου ένεφανίσθησαν την νύκτα οι φίλοι—και κοντά εις τας τελευταίας μοτιάλλεις της σαμπάνιας έτάφη ένα δλό-

τὸ σπῆτι καλοκαίρι καιρό. Δὲν πᾶμε νὰ πάρωμε καὶ τὸν Ἀντώνη μὲ τὴ Τζούλια; . . . τί λὲς πᾶμε;

Ἡ Νίνα πλησιάζει τὸ καναπέ όπου ὁ Νίκος ἔσπλωμένος κεντρίζει τὸ στιγάρον του—φιλά κοντὰ μὲ ἐπιστόμιον,—ἔρχεται σὸν μικρὴ δειλιασμένη γάτα· θέλει νὰ τοῦ δώσῃ τὰ χεῖλη της μέσα εἰς τὸ μικρὸν σόνεφον τοῦ καπνοῦ πλησιάζει ἀκόμη καὶ κάθεται εἰς τὰ γόνατά του).

Ὁ ΝΙΚΟΣ.—Μοῦ καταστρέφεις τὸ παντελόνι!

(Εἰς μίαν στιγμὴν ἀδεξίας κινήσεως—αὐτὴ παύει, αὐτὸς θέλει νὰ τὴν ἀποθήσῃ,—τὸ μικρὸ φλυτζάνι ἀναποδογυρίζεται καὶ ὁ καφὲς πέφτει βραστός καὶ γλυκὺς ἐπάνω εἰς τὰ λευκά του παπούτσια. Ἡ Νίνα γίνεταί ἀρχὴ ὡσὰν νεκρά.

Ἡ ΝΙΝΑ.—Μὲ συγχωρεῖς . . . δὲν τὸ ἤθελα.

Ὁ ΝΙΚΟΣ.—Σαχλαμάρες! Μοῦ κατέστρεψες τὰ παπούτσια! Δὲν εἶναι ποιά ζωὴ αὐτὴ μαζὶ σου... καταντῆς κουραστικὴ, βρασανιστικὴ, ἐνοχλητικὴ, ἀνυπόφορη! Ὁ ἐγωϊσμός σου δὲν ἔχει ὄρια. Ὅστε ἕναν καφέ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ μέσα στὸ σπῆτι του. Θέλεις νὰ πῆς τὸν καφέ σου, ἀγίατε ἡ κυρία σάνει καὶ καλὰ θέλει νὰ καθίσῃ στὰ γόνατά σου, σὰν νὰ πανδρευθῆ-

καμε χθές. Καὶ ὅλα αὐτὰ γιατί; . . . Γιὰ νὰ βγῆ ἔξω... (αὐτὴ ἡ ἰδέα τὸν ἐξαγριώνει). Νὰ μοῦ κάνεις τὴ χάρι νὰ μὲ ξεφορτώσεις . . .

Ἡ ΝΙΝΑ.—(ἀπὸ τὰ μάτια της ἀγοκυλοῦν δύο μεγάλα, ἡσυχά, δάκρυα). Δὲν θέλω νὰ βγοῦμε, ὄχι . . . νὰ μὴ βγοῦμε! Θέλω νὰ μὴ θυμώσεις . . .

Ὁ Νίκος ὅμως ἔχει βγῆ ἀπὸ τὸ δωμάτιον, ἔχει περάσῃ τὸ κορινθῶ καὶ μέσα ἀπὸ τὴν κἀμαρὰ του ἀκούεται ὁ θόρυβος τῶν παπουτσιῶν του τὰ ὁποῖα βγάζει μὲ νύθρα καὶ πετᾷ εἰς τὸ πάτωμα. Σὲ λίγο τὰ πάντα πῆττον εἰς μίαν θλιβερὰν ἡσυχίαν. Μόνον ἡ Νίνα τὴν διακόπτει μὲ κρυφοὺς λυγμούς.

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Κυρία ὁ ὑπηρέτης ἐρωτᾷ τι θὰ ψανίσῃ γι' αὐτοῖον.

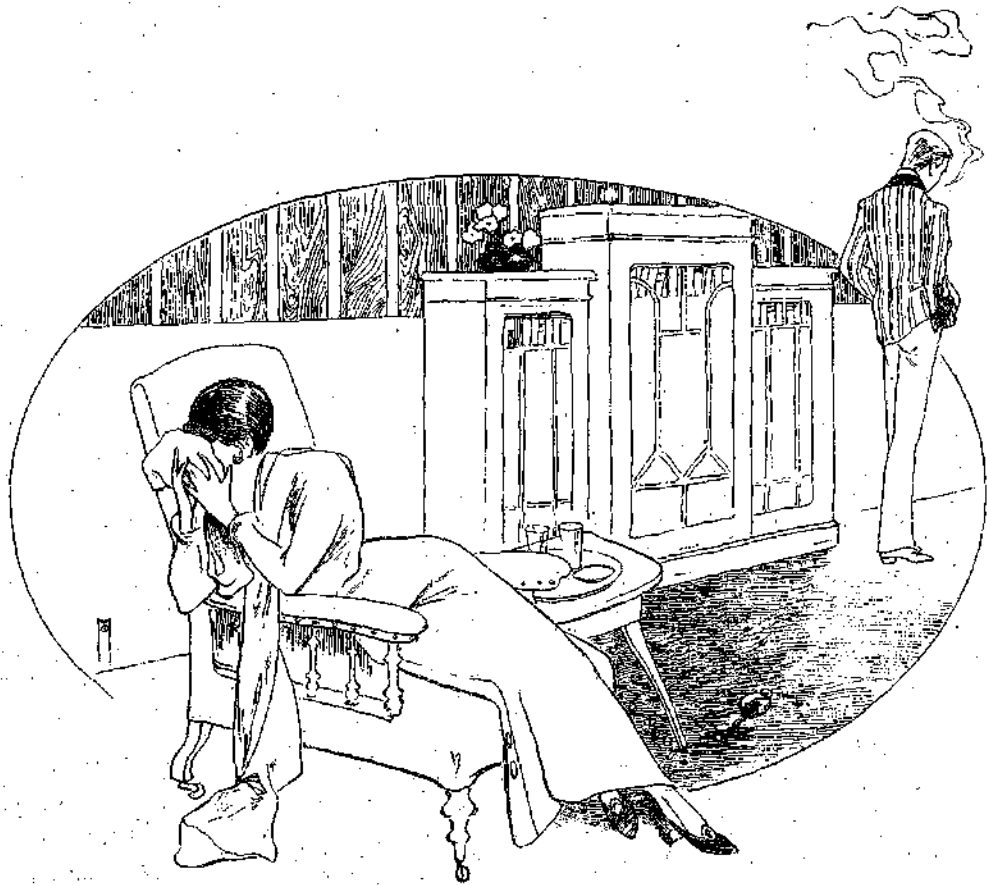
Ἡ ΝΙΝΑ.—Γι' αὐτοῖον; . . . Νὰ πάρωμε ἕνα ψάρι, συναγορίδα . . . Ἄ, ὄχι, δὲν τὴν θέλει ὁ Κύριος. Πάρε ἕνα φιλέτο . . . (σκεπτομένη) Ἐσπάρω πὼς τὸν πειράζει. Ἐσπάρω κ' ἐγώ; . . . Στάσου νὰ συλλογισθῶ. Ἄς πάρῃ ἕναν ἀστακό—ἐγὼ δὲν τὸν τρώω—ἀλλὰ δὲν πειράζει.

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Κλαίτε, Κυρία;

Ἡ ΝΙΝΑ.—Μοῦ μπῆκε ἕνα καρβουνάκι στὰ μάτια...

Ὅρα ἕνδεκα παρὰ τέταρτον βράδυ. Ζέστη. Ἰούλιος. Ὁ Νίκος βόχαλιζει.

ΙΩΑΝΝΑ

Σκίτσα Π. Μαθιοπούλου.

Σεπτέμβριος 1914

“ΤΑ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ”

παρὰ τὴν διδασκαλίαν της, εἰς τὴν ἐπί τινα καιρὸν μηνιαίων ἐκδόσεων.
 Δι' σημερινοὺ ἀνωμαλίαι καὶ ἡ πιθανότης προσεχσοῦσάτης πλέον ἐλλείψως χάριτος, ἀνωμαλίουν τὴν Δεσφύβουσι τὸν περιοδικοῦ νὰ ἐπιμεληθῆ.
 Ἡ δεκαετηθήμερος ἐκδοσις τῶν ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ, ἡ λόγφ τῶν κολλέμων περιορισθεῖσα εἰς μηνιαίων, θὰ συνεχισθῆ ἐντὸς ὀλίγου.